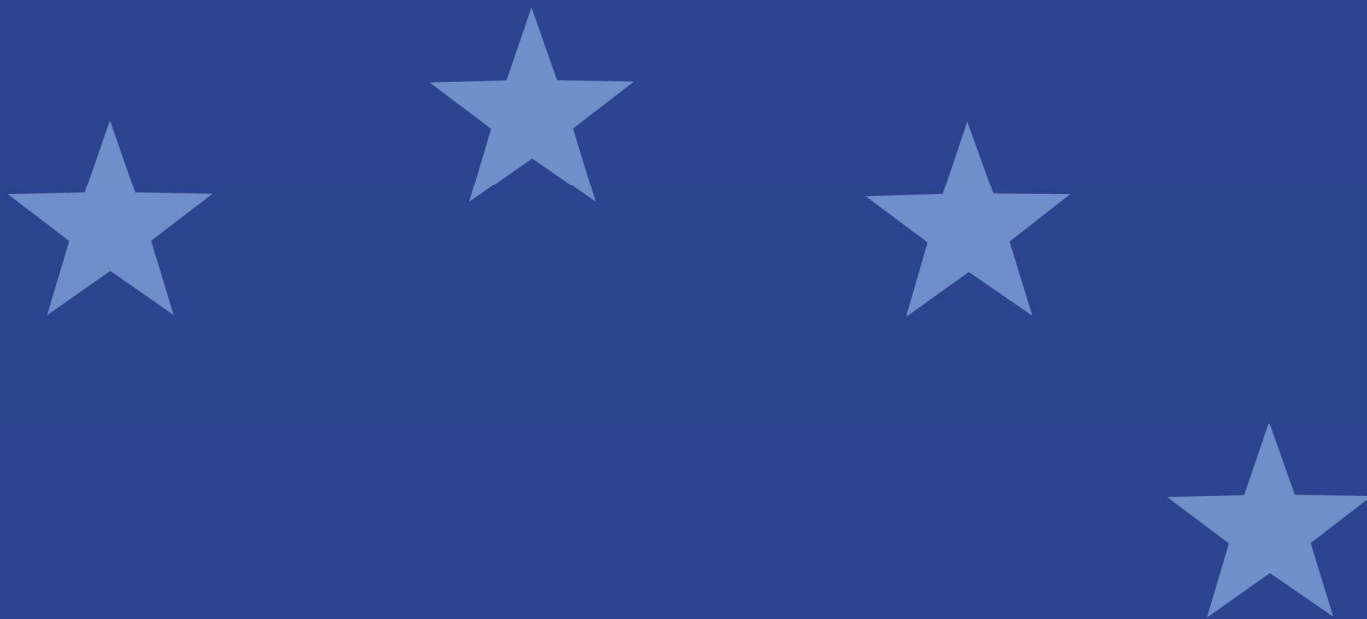

European Securities and
Markets Authority

Gairės

ESMA finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo gairės

Turinys

I.	Taikymo sritis	3
II.	Nuorodos ir terminų apibrėžtys	3
III.	Tikslas	6
IV.	Atitikties ir pranešimo prievolės	7
V.	Vykdyto užtikrinimo gairės	8
	Aiškinamoji informacija	8
	Vykdyto užtikrinimo tikslas	9
	Vykdyto užtikrinimo koncepcija	9
	Vykdyto užtikrinimo taikymo sritis	10
	Europos vykdyto užtikrinimo institucijos	11
	Išankstinis patvirtinimas	13
	Atrankos metodai	13
	Tikrinimo procedūros	14
	Vykdyto užtikrinimo veiksmai	16
	Europos lygmens koordinavimas	17
	Skubūs klausimai ir sprendimai	18
	Atskaitomybė	20

Šioje ataskaitoje vartojamų santrumpų ir akronimų sąrašas

KSD	Konsultacijoms skirtas dokumentas
CESR	Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas
EK	Europos Komisija
EEE	Europos ekonominė erdvė
EECS	Europos vykdyto užtikrinimo institucijų koordinavimo sesija
ES	Europos Sąjunga
ESMA	Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija
BAP	Bendrieji apskaitos principai
TASV	Tarptautinė apskaitos standartų valdyba
TFAS	Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai
TFAAK	Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimų komitetas
DPS	Daugiašalės prekybos sistemos
SMSG	Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė

I. Taikymo sritis

Kam taikomos šios gairės?

1. Šios gairės taikomos visoms Europos Sąjungos (ES) valstybių narių kompetentingoms institucijoms, užtikrinančioms finansinės informacijos reikalavimų vykdymą pagal Skaidrumo direktyvą. Jos taip pat skirtos taikyti Europos ekonominės erdvės (EEE) šalių, kurios nėra ES valstybės narės, kompetentingoms institucijoms, jei šiose šalyse taikoma Skaidrumo direktyva.

Apie ką šios gairės?

2. Šios gairės taikomos finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimui pagal Skaidrumo direktyvą, siekiant užtikrinti, kad emitentų, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, pateiktųjų suderintų dokumentų finansinė informacija atitiktų su Skaidrumo direktyva susijusius reikalavimus.
3. Jos taikomos į reguliuojamos rinkos prekybos sąrašus jau įtrauktų emitentų, kuriems taikoma Skaidrumo direktyva, finansinei informacijai, kurios reikalaujama pagal šią direktyvą. Tam tikrais atvejais jos taip pat gali būti taikomos finansinei informacijai, kurią teikia trečiųjų šalių emitentai, taikantys finansinės atskaitomybės sistemą, kuri pagal Komisijos reglamentą Nr. 1569/2007 paskelbta esanti lygiavertė tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams.
4. Kompetentingos institucijos ir kiti susiję subjektai taip pat gali pasirinkti vadovautis šiomis gairėmis užtikrindami finansinės informacijos, grindžiamos kitais reikalavimais, kurių emitentai privalo laikytis pagal nacionalinės teisės aktus, reikalavimų vykdymą.

Nuo kada taikomos šios gairės?

5. Šios gairės įsigalios praėjus dviem mėnesiams nuo jų paskelbimo ESMA svetainėje visomis oficialiosiomis ES kalbomis.

II. Nuorodos ir terminų apibrėžtys

Teisės aktų nuorodos

Apskaitos direktyva

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB¹

---

¹ Apskaitos direktyva ir Konsoliduotosios atskaitomybės direktyva panaikintos įsigaliojus 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB. Pagal Direktyvos 2013/34/ES nuostatas nuorodos į Apskaitos direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal VII priede pateiktą atitikties lentelę. Kol baigsis Direktyvos 2013/34/ES perkėlimo į nacionalinę teisę terminas (2015 m. liepos 20 d.), visos šių gairių nuorodos dar gali būti aiškinamos pagal Apskaitos direktyvos nuostatas.

Draudimo metinės finansinės atskaitomybės direktyva

Tarybos direktyva 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės

Bankų ir kitų finansų įstaigų finansinės atskaitomybės direktyva

Tarybos direktyva 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės

TAS reglamentas

2002 m. liepos 19 d. Reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo

ESMA reglamentas

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB

Finansinių priemonių rinkų direktyva arba FPRD

2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB²

Skaidrumo direktyva

2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB³

Santrumpos

CESR

Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas

EEE

Europos ekonominė erdvė

EECS

Europos vykdymo užtikrinimo institucijų koordinavimo sesijos

ES

Europos Sąjunga

ESMA

Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija

BAP

Bendrieji apskaitos principai

TASV

Tarptautinė apskaitos standartų valdyba

TFAS

Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai

TFAAK

Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimų komitetas

² Finansinių priemonių rinkų direktyva arba FPRD nuo 2017 m. sausio 3 d. bus panaikinta įsigaliojus 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų. Nuo šios datos nuorodos į FPRD laikomos nuorodomis į Direktyvą 2014/65/ES arba Reglamentą (ES) Nr. 6000/2014 ir aiškinamos pagal Direktyvos 2014/65/ES IV priede pateiktą atitikties lentelę.

³ Su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2013/50/ES. Jei reikia, kol pasibaigs Direktyvos 2013/50/ES perkėlimo į nacionalinę teisę terminas, nuorodos į Skaidrumo direktyvą aiškinamos pagal jos nuostatas, galiojusias iki jų dalinio pakeitimo Direktyva 2013/50/ES.

Terminų apibrėžtys

Jei nenurodyta kitaip, šiose gairėse terminai vartojami tokia prasme, kokia jie vartojami ir apibrėžti Skaidrumo direktyvoje. Kai kurie iš Skaidrumo direktyvoje apibrėžtų terminų šiame dokumente, kad būtų paprasčiau, primenami. Be to, taikomos šios terminų apibrėžtys, nuorodos į teisės aktus ir santrumpos:

<i>apskaitos direktyvos</i> –	apskaitos direktyvos – 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl metinių finansinių ataskaitų, Tarybos direktyva 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės, taip pat Tarybos direktyva 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės;
<i>taisomasis raštas</i> –	vykdymo užtikrinimo institucijos iniciatyva arba prašymu vykdymo užtikrinimo institucijos arba emitento paskelbtas raštas, kuriame viešai paskelbiama apie reikšmingą netikslumą konkrečiu (-iais) klausimu (-ais), įtrauktu (-ais) į jau paskelbtą finansinę informaciją, ir pataisyta informacija, nebent jos pateikti neįmanoma;
<i>finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas</i> –	finansinės informacijos atitikties atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai tikrinimas ir tinkamų priemonių ėmimasis per vykdymo užtikrinimo procesą nustatčius pažeidimų, laikantis pagal Skaidrumo direktyvą taikomų taisyklių ir imantis kitų vykdymo užtikrinimui svarbių priemonių;
<i>vykdymo užtikrinimo institucija arba Europos vykdymo užtikrinimo institucija</i> –	kompetentingos institucijos arba jų vardu pagal Skaidrumo direktyvoje nustatytas taisykles Europos ekonominėje erdvėje veikiančios įstaigos;
<i>finansinės ataskaitos</i> –	metinės ir tarpinės finansinės ataskaitos, parengtos pagal toliau apibrėžtą atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą;
<i>emitentas</i> –	Skaidrumo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies d punkte apibrėžtas emitentas, išskyrus fizinius asmenis;
<i>suderinti dokumentai</i> –	dokumentai, kuriuos reikia paskelbti pagal Skaidrumo direktyvą;
<i>buveinės valstybė narė</i> –	Skaidrumo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies i punkte apibrėžta buveinės valstybė narė;
<i>priimančioji valstybė narė</i> –	Skaidrumo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies j punkte apibrėžta priimančioji valstybė narė;

<i>rinkos operatorius</i> –	FPRD direktyvos 4 straipsnio 1 dalies 13 punkte apibrėžtas rinkos operatorius;
<i>reguliuojama rinka</i> –	FPRD direktyvos 4 straipsnio 14 dalyje apibrėžta reguliuojamoji rinka;
<i>reglamentuojama informacija</i> –	reglamentuojama informacija, kaip apibrėžta Skaidrumo direktyvoje, t. y. visa informacija, kurią emitentas arba bet kuris kitas asmuo, pateikęs prašymą suteikti leidimą prekiauti vertybiniais popieriais reguliuojamoje rinkoje be emitento sutikimo, yra paprašomas pateikti pagal Skaidrumo direktyvą ir pagal 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) ⁴ 6 straipsnį arba pagal valstybės narės įstatymus ar kitus teisės aktus, priimtus pagal Skaidrumo direktyvos 3 straipsnio 1 dalį;
<i>atitinkama finansinės atskaitomybės sistema</i> –	TFAS ir finansinės atskaitomybės sistema, laikoma lygiaverte tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams, grindžiamiems EB reglamentu Nr. 1569/2007 ⁵ , taip pat Europos ekonominėje erdvėje taikomi nacionaliniai visuotinai priimti bendrieji apskaitos principai (nacionaliniai BAP). Tai taip pat apima su Direktyva dėl metinių finansinių ataskaitų susijusius vadovybės pranešimų reikalavimus;
<i>neribotos apimties finansinės informacijos tikrinimas</i> –	viso finansinės informacijos turinio vertinimas siekiant nustatyti toliau nagrinėtinas problemas ir (arba) sritis ir įvertinti, ar finansinė informacija atitinka atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą;
<i>tikslinis finansinės informacijos tikrinimas</i> –	iš anksto nustatytų su finansine informacija susijusių problemų analizė ir vertinimas, ar tų problemų atžvilgiu finansinė informacija atitinka atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą.

III. Tikslas

6. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnį ESMA gali paskelbti gaires, susijusias su ESMA reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais aktais, kurie apima Skaidrumo direktyvą, siekdama nustatyti

⁴ Direktyva 2003/6/EB nuo 2016 m. liepos 3 d. bus panaikinta įsigaliojus 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 596/2014. Nuo šios datos nuorodos į FPRD laikomos nuorodomis į Reglamentą (ES) Nr. 596/2014 ir aiškinamos pagal Reglamento (ES) Nr. 596/2014 II priede pateiktą atitikties lentelę.

⁵ 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1569/2007, nustatantis trečiosios šalies vertybinių popierių emitentų taikomų apskaitos standartų lygiavertiškumo nustatymo mechanizmą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2003/71/EB ir 2004/109/EB, su pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 21 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu Nr. 310/2012.

nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką, susijusią su šių aktų bendru, vienu ir nuosekliu taikymu, ir siekdama tokią taikymą užtikrinti. ESMA nuomone, šiomis gairėmis siekiama šio tikslo, nes jos grindžiamos Skaidrumo direktyvos tikslais – užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų vykdymo užtikrinimą, taip pat nuostatomis, kuriomis reikalaujama suteikti kompetentingoms institucijoms įgaliojimus tikrinti, ar pagal Skaidrumo direktyvą paskelbta informacija parengta laikantis atitinkamos atskaitomybės sistemos.

7. Šiomis gairėmis pirmiausia siekiama nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų Sąjungos teisės taikymą sustiprinant bendrą požiūrį, kaip nurodyta TAS reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje, į Skaidrumo direktyvos finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimą, kad būtų galima užtikrinti tinkamą ir griežtą vykdymo užtikrinimo tvarką, siekiant didinti investuotojų pasitikėjimą finansų rinkomis ir užkirsti kelią reguliaciniam arbitražui. Šios gairės yra grindžiamos principais, jose apibrėžiamas finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas ir jų taikymo sritis pagal Skaidrumo direktyvą, nustatoma, kokiomis ypatybėmis turi pasižymėti vykdymo užtikrinimo institucijos, aprašomi taikytini atrankos metodai ir kiti vykdymo užtikrinimo metodikos aspektai, aprašomi vykdymo užtikrinimo veiksmai, kurių turėtų imtis vykdymo užtikrinimo institucijos, tipai ir paaiškinama, kaip vykdymo užtikrinimo veikla koordinuojama Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje.

IV. Atitikties ir pranešimo prievolės

Šių gairių statusas

8. Šiame dokumente pateikiamos kompetentingoms institucijoms skirtos gairės, skelbiamos pagal ESMA reglamento 16 straipsnį. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos turi dėti visas pastangas, siekdamas jų laikytis.
9. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų laikytis šio reikalavimo įtraukdamos gaires į savo priežiūros praktiką. ESMA pažymi, kad į šių gairių taikymo sritį patenkančias vykdymo užtikrinimo pareigas vykdo kiekvienoje valstybėje narėje paskirtos kompetentingos institucijos arba subjektai, kuriems suteikti atitinkami įgaliojimai⁶. Vis dėlto galutinė atsakomybė už atitiktį Skaidrumo direktyvos nuostatomis tenka paskirtai kompetentingai institucijai. Nesvarbu kuris subjektas praktiškai užtikrina vykdymą, kompetentingos institucijos privalo dėti visas pastangas, siekdamas laikytis šių gairių.

Pranešimo reikalavimai

10. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, per du mėnesius nuo gairių paskelbimo ESMA svetainėje visomis oficialiosiomis ES kalbomis adresu corporate.reporting@esma.europa.eu praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, ir nurodo priežastis, jei jos jų nesilaiko arba ketina nesilaikyti. Negavus atsakymo iki šio termino, kompetentingos institucijos bus laikomos

---

⁶ Skaidrumo direktyvos 24 straipsnis.

nesilaikančiomis reikalavimų. Pranešimo šablonas pateiktas ESMA svetainėje. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai pranešama apie bet kokius atitikties statuso pokyčius.

V. Vykdyto užtikrinimo gairės

Aiškinamoji informacija

11. TAS reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „Tinkamas ir griežtas taikymo režimas yra investuotojų pasitikėjimo finansinėmis rinkomis sustiprinimo pagrindas. Valstybės narės pagal Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnį turi imtis atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog būtų laikomasi tarptautinių apskaitos standartų. Komisija ketina kartu su valstybėmis narėmis per Europos vertybinių popierių reglamentuotojų komitetą (CESR) parengti bendrą poziciją dėl taikymo.“
12. Šiuo tikslu CESR – ESMA pirmtakas – įsteigė Europos vykdymo užtikrinimo institucijų koordinavimo sesijas (angl. EECS) – forumą, kuriame nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos keičiasi nuomonėmis ir aptaria su finansinės atskaitomybės reikalavimų vykdymo užtikrinimu susijusią patirtį. EECS yra nuolatinė darbo grupė, teikianti ataskaitas ESMA Bendrovių atskaitomybės nuolatiniam komitetui (CRSC).
13. Kaip nurodyta 2013 m. persvarstytuose įgaliojimuose, pagrindinė EECS veikla yra ši:
  - apsvarstyti Europos vykdymo užtikrinimo institucijų arba ESMA pristatomus skubius klausimus;
  - apsvarstyti Europos vykdymo užtikrinimo institucijų sprendimus ir veiksmus, apie kuriuos informacija teikiama į EECS duomenų bazę;
  - nustacius, kad atitinkami klausimai nepatenka į finansinės atskaitomybės standartų taikymo sritį arba yra aiškinami prieštaringai, pasirengti klausimus pristatyti standartus nustatančioms arba aiškinančioms įstaigoms, pvz., TASV ir TFAAK;
  - dalytis vykdymo užtikrinimo srityse, pvz., atrankos, rizikos vertinimo, vertinimo metodikos, ryšių su emitentais ir auditoriais, praktine patirtimi ir ją lyginti;
  - atrinkti bendrus vykdymo užtikrinimo prioritetus ir parengti juos paskelbti;
  - konsultuoti vykdymo užtikrinimo klausimais ir rengti ESMA pranešimus, nuomones arba gaires;
  - padėti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai vykdyti tyrimus arba peržiūras, kaip TFAS taikomi praktiškai;
  - konsultuoti ESMA atrinktų sprendimų skelbimo klausimais;
  - rengti vykdymo užtikrinimo institucijoms skirtas mokomąsias sesijas.
14. 2003 m. balandžio mėn. ir 2004 m. balandžio mėn. CESR parengė atitinkamai standartus Nr. 1 ir Nr. 2 dėl finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo Europoje (CESR/03-073 ir CESR/03-317c). Šiais standartais, nustatant principus, kuriais apibrėžiamas vykdymo užtikrinimas, jo taikymo sritis, vykdymo užtikrinimo institucijos ypatybės, atrankos metodai ir kiti taikomi vykdymo užtikrinimo metodai, vykdymo užtikrinimo veiksmai ir koordinavimas, nustatytas bendras požiūris.

15. Taikant standartus ir per EECS aptariant vykdymo užtikrinimo sprendimus ir kitą vykdymo užtikrinimo patirtį, įsteigta CRSC grupė, kuriai pavesta atlikti taikytų veiksmų tyrimą. Todėl 2010 m. birželio mėn. CRSC priėmė sprendimą peržiūrėti CESR vykdymo užtikrinimo standartus, atsižvelgiant į standartų taikymo nuo 2005 m. patirtį.
16. Šios gairės – šio darbo rezultatas. Tai principai, grindžiami pagrindiniais paryškintu šriftu išdėstytais principais ir aiškinamąja išsamesne neparyškintu šriftu pateikta pavyzdine informacija. Norėdama atitikti šias gaires, vykdymo užtikrinimo institucija turi laikytis visų – paryškintu ir neparyškintu šriftu išdėstytų – gairių.

Vykdymo užtikrinimo tikslas

17. **Į suderintus dokumentus įtrauktos finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo tikslas yra padėti nuosekliai taikyti atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą ir kartu didinti finansinės informacijos, susijusios su investuotojų ir kitų suderintų dokumentų naudotojų sprendimų priėmimo procesu, skaidrumą. Užtikrinamos finansinės informacijos reikalavimų vykdymą vykdymo užtikrinimo institucijos padeda apsaugoti investuotojus, didinti pasitikėjimą rinka ir užkirsti kelią reguliaciniam arbitražui.**
18. Kad investuotojai ir kiti suderintų dokumentų naudotojai galėtų palyginti įvairių emitentų finansinę informaciją, svarbu, kad ši informacija būtų grindžiama nuosekliu atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos taikymu, t. y. kad, esant panašioms faktams ir aplinkybėms, pripažinimas, pateikimas, apskaičiavimas ir (arba) atskleidimas būtų panašūs tiek, kiek reikalaujama pagal tą finansinės atskaitomybės sistemą.
19. Siekiant užtikrinti, kad finansinės informacijos reikalavimų vykdymas visoje EEE būtų užtikrinamas panašiai, vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų vienodai suprasti šiose gairėse išdėstytus principus, o jei nustatoma nukrypimų nuo atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos – imtis nuoseklių atsakomųjų veiksmų.
20. Tuo siekiama ne tik skatinti nuosekliai taikyti atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą ir kartu prisidėti prie veiksmingo vidaus rinkos veikimo, kuris yra svarbus ir finansiniam stabilumui, bet ir užkirsti kelią reguliaciniam arbitražui.

Vykdymo užtikrinimo koncepcija

21. **Šiose gairėse finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas apibrėžiamas kaip finansinės informacijos atitikties atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai tikrinimas ir tinkamų priemonių taikymas per vykdymo užtikrinimo procesą nustačius pažeidimų, laikantis Skaidrumo direktyvoje nustatytų taisyklių ir imantis kitų vykdymui užtikrinti tinkančių priemonių.**
22. Finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas apima finansinės informacijos tikrinimą siekiant įvertinti, ar ji parengta laikantis atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos. Kad finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas būtų veiksmingas, vykdymo užtikrinimo institucijos taip pat turėtų imtis tinkamų veiksmų pagal šias gaires, jei

nustatoma nukrypimų nuo atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos, siekdamas užtikrinti, kad prireikus rinkos dalyviams būtų pateikiama tiksli informacija, parengta pagal atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą.

23. Vykdymo užtikrinimo institucijos taip pat gali skatinti užtikrinti atitiktį skelbdamos išpėjimus ir kitus leidinius, siekdamas padėti emitentams rengti finansinius pranešimus laikantis atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos.

Vykdymo užtikrinimo taikymo sritis

24. **Šios gairės taikomos finansinės informacijos, kurią emitentai teikia suderintuose dokumentuose, reikalavimų vykdymo užtikrinimui. Jų taip pat gali būti laikomasi užtikrinant kitų finansinės informacijos reikalavimų, kurių emitentai privalo laikytis pagal nacionalinės teisės aktus, laikymąsi.**
25. Kaip nurodyta gairių įvade, šios gairės gali būti taikomos bet kokiai atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai, kurią taiko į EEE prekybos sąrašus įtraukti emitentai, nes investuotojus reikia apsaugoti neatsižvelgiant į tai, kokią finansinės atskaitomybės sistemą taiko emitentas. TFAS yra privalomi visų emitentų, kurių registruota buveinė yra Europos ekonominėje erdvėje, konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, nors valstybės narės gali leisti arba reikalauti, kad pavienėms finansinėms ataskaitoms būtų taikomi vietos BAP.
26. **1 gairė. Užtikrindamos emitentų, kurių registruota buveinė yra ne EEE (trečiųjų šalių emitentų), paskelbtos finansinės informacijos reikalavimų vykdymą pagal taikomas Skaidrumo direktyvos nuostatas, Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų pasirūpinti tinkamai kvalifikuotais ištekliais arba kitaip koordinuoti finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimą su ESMA ir kitomis Europos vykdymo užtikrinimo institucijomis, siekdamas užtikrinti, kad jos turėtų tinkamų išteklių ir praktinės patirties. Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų koordinuoti finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimą su ESMA, siekdamas užtikrinti nuoseklų šių emitentų finansinės informacijos vertinimą.**
27. Pagal Skaidrumo direktyvą trečiųjų šalių emitentų finansinės informacijos reikalavimų vykdymą užtikrina EEE buveinės valstybės narės vykdymo užtikrinimo institucija. Tokiais atvejais emitento finansinė informacija gali būti rengiama taikant ne Europos Sąjungoje įtvirtintus TFAS, bet kitus bendruosius apskaitos principus (BAP), kurie paskelbti lygiaverčiais pagal EB reglamentą Nr. 1569/2007. Šios gairės taip pat taikomos emitentų, kurių registruota buveinė yra trečiojoje šalyse, taikančių finansinės atskaitomybės sistemą, kuri paskelbta lygiaverte tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams pagal pirmiau nurodytą reglamentą ir tolesnius jo pakeitimus, finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimui.
28. Tokiais atvejais nustačiusi, kad nepakankamai užtikrina arba nesugeba užtikrinti finansinės informacijos reikalavimų vykdymo pati, Europos vykdymo užtikrinimo institucija pagal susitarimą gali pavesti atitikties atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai tikrinimo užduotį kitai vykdymo užtikrinimo institucijai arba centralizuotai grupei, kurią vykdymo užtikrinimo

institucijų prašymu turi sudaryti ESMA. Nepaisant to, atsakomybė už vykdymo užtikrinimo sprendimą visada tenka EEE buveinės valstybės narės vykdymo užtikrinimo institucijai.

29. Pagal Skaidrumo direktyvą⁷ valstybės narės gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus, kuriuose numatoma keistis informacija su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis, kurios pagal atitinkamus teisės aktus įgaliotos vykdyti kurią nors iš direktyva paskirtų užduočių.

Europos vykdymo užtikrinimo institucijos

30. Pagal skaidrumo direktyvą vykdymo užtikrinimo pareigas vykdo kiekvienoje valstybėje narėje paskirtos kompetentingos institucijos ir (arba) – kai kuriais atvejais – kitos šiuo tikslu įgaliotos įstaigos.
31. Pagal Skaidrumo direktyvą valstybės narės paskiria centrinę kompetentingą administracinę valdžios instituciją, atsakingą už toje direktyvoje nurodytų prievolių vykdymą ir užtikrinimą, kad būtų taikomos pagal direktyvą priimtos nuostatos. Vis dėlto, prireikus ištirti, ar Skaidrumo direktyvoje nurodyta informacija parengta pagal atitinkamą atskaitomybės sistemą, ir imtis tinkamų priemonių, jei nustatoma pažeidimų, valstybės narės gali paskirti kitą kompetentingą instituciją, kuri nėra centrinė kompetentinga institucija.
32. Valstybės narės taip pat gali leisti savo centrinei kompetentingai institucijai perduoti užduotis. Paskirta kompetentinga institucija yra atsakinga už vykdymo užtikrinimą, kai ji užtikrina vykdymą pati ir kai perduoda šias pareigas kitam subjektui. Kiekvienas toks subjektas, kuriam perduotos pareigos, turėtų būtų prižiūrimas užduotis perdavusios institucijos ir turėtų būti jai atskaitingas. Galutinė atsakomybė už atitikties Skaidrumo direktyvos nuostatomis priežiūrą, įskaitant atsakomybę už tinkamo vykdymo užtikrinimo proceso nustatymą ir išlaikymą, bet kuriuo atveju tenka atitinkamos valstybės narės paskirtoms kompetentingoms institucijoms.
33. Pagal skaidrumo direktyvą⁸ finansinės informacijos reikalavimų vykdymą užtikrinančios institucijos turi bent:
- a) įgaliojimą tikrinti suderintuose dokumentuose pateiktos finansinės informacijos atitiktį atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai,
  - b) teisę reikalauti iš emitentų ir jų auditorių bet kokios informacijos ir dokumentų,
  - c) galimybę vykdyti patikrinimus vietoje,
  - d) įgaliojimą užtikrinti, kad investuotojai būtų informuojami apie nustatytus reikšmingus pažeidimus ir kad jiems būtų laiku pateikiama pataisyta informacija.
34. Siekiant užtikrinti, kad per vykdymo užtikrinimo procesą būtų galima gauti visą reikiamą informaciją, vykdydamos savo funkcijas vykdymo užtikrinimo institucijos pagal Skaidrumo direktyvą turi įgaliojimą reikalauti, kad akcininkai arba kiti asmenys, kurie naudojami emitento

---

⁷ Žr. 25 straipsnio 4 dalį.

⁸ Žr. Skaidrumo direktyvos 24 straipsnio 4 dalį.

balsavimo teisėmis, ir jų veiklą kontroliuojantys arba jų kontroliuojami asmenys pateiktą informaciją.

35. Vykdydamos savo funkciją vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų reikalauti reikiamos informacijos, neatsižvelgdamos į tai, ar yra finansinės informacijos neatitikties atitinkamai finansinės atskaitomybės sistemai požymių.
36. **2 gairė. Vykdyto užtikrinimo institucijos turėtų užtikrinti finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo veiksmingumą. Šiuo tikslu jos turėtų turėti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo veiklai veiksmingai vykdyti. Darbuotojai turėtų turėti profesinių įgūdžių, su atitinkama finansinės atskaitomybės sistema susijusios patirties, o jų skaičius turėtų būti pakankamas, atsižvelgiant į emitentų, kurių finansinės informacijos reikalavimų vykdymas užtikrinamas, skaičių, ypatybes, finansinių ataskaitų sudėtingumą ir gebėjimą taikyti atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą.**
37. Kad galėtų užtikrinti veiksmingą finansinės informacijos reikalavimų vykdymą, vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų turėti pakankamai išteklių. Nustatant reikiamų darbuotojų skaičių, svarbus vaidmuo tenka emitentų skaičiui vykdymo užtikrinimo srityje, finansinės informacijos sudėtingumui, taip pat finansinės informacijos rengėjų ir auditorių gebėjimams taikyti atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą. Atrinkimo tikrinti tikimybės ir tikrinimo lygio neturėtų riboti išteklių stoka, kad nesusidarytų reguliaciniam arbitražui palankios sąlygos.
38. Siekiant užtikrinti, kad finansinės informacijos reikalavimų vykdymą būtų galima užtikrinti turint pakankamai darbuotojų ir galimybę naudotis reikiamomis paslaugomis, reikėtų turėti pakankamai finansinių išteklių. Finansinių išteklių taip pat turėtų pakakti darbuotojų profesiniams įgūdžiams ir patirčiai užtikrinti.
39. **3 gairė. Vykdyto užtikrinimo institucijos turėtų užtikrinti tinkamą nepriklausomumą nuo vyriausybės, emitentų, auditorių, kitų rinkos dalyvių ir reguliuojamų rinkų operatorių. Nepriklausomumas nuo vyriausybės reiškia, kad vyriausybė negali netinkamai veikti vykdymo užtikrinimo institucijų priimamų sprendimų. Nepriklausomumas nuo emitentų ir auditorių turėtų, be kita ko, būti užtikrinamas atitinkamais etikos kodeksais ir vykdymo užtikrinimo institucijos valdybos sudėtimi.**
40. Siekiant užtikrinti tinkamą investuotojų apsaugą ir išvengti reguliacinio arbitražo, svarbu, kad vykdymo užtikrinimo institucijos netinkamai neveiktų jokie politinės sistemos nariai arba emitentai ir jų auditoriai. Vykdyto užtikrinimo pareigos neturėtų būti perduodamos rinkos operatoriams, nes atsirastų interesų konflikto galimybė, kadangi emitentai, kurių reikalavimų vykdymas užtikrinamas, kartu yra rinkos operatorių klientai.
41. Per vykdymo užtikrinimo procesą – susijusį ir su *ex ante*, ir su *ex post* finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimu – sprendimus priimančių vykdymo užtikrinimo institucijų neturėtų veikti vyriausybės. Be to, neturėtų būti įmanoma įsikišus vyriausybei keisti vykdymo užtikrinimo institucijos valdybos arba kitų sprendimų priėmimo organų sudėties nepasibaigus

laikotarpiui, kuriam jų nariai paskirti, nebent susidaro išimtinės aplinkybės, dėl kurių reikia imtis tokių veiksmų, nes gali sumažėti vykdymo užtikrinimo proceso nepriklausomumas.

42. Dėl nepriklausomumo nuo emitentų ir auditorių vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų imtis reikiamų veiksmų siekdamas užtikrinti tinkamą nepriklausomumą, pavyzdžiui, parengti etikos kodeksus, skirtus vykdymo užtikrinimo proceso dalyviams, nustatyti pasirinkimo laikotarpius ir reikalauti patikinti, kad finansinės informacijos reikalavimų vykdymą užtikrinantys darbuotojai nepažeidžia nepriklausomumo reikalavimų dėl ryšių su emitentu arba susijusia audito įmone, tačiau vien tuo neapsiriboti. Emitentų ir auditorių atstovai neturėtų galėti kartu arba atskirai turėti balsų daugumos vykdymo užtikrinimo institucijų organams priimant sprendimus.

Išankstinis patvirtinimas

43. **4 gairė. Jei leidžiamas išankstinis patvirtinimas, jis turėtų būti oficialaus proceso dalis ir suteikiamas tik emitentui ir jo auditoriui baigus rengti poziciją apie susijusį apskaitos traktavimą.**
44. Finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo išėties taškas paprastai yra paskelbta finansinė informacija. Taigi ši veikla, atsižvelgiant į jos pobūdį, yra *ex post* veikla, atliekama pagal tikrinimo procedūras, nurodytas šiose gairėse ir taikomas finansinei informacijai, atrinktai remiantis šiose gairėse nustatytais atrankos metodų kriterijais.
45. Vis dėlto kai kurios vykdymo užtikrinimo institucijos taiko gerai parengtas išankstinio patvirtinimo sistemas, kurias taikydami emitentai gali gauti vykdymo užtikrinimo sprendimą *ex ante*, t. y. prieš jiems paskelbiant atitinkamą finansinę informaciją. Šiose gairėse numatyta, kad išankstinį patvirtinimą vykdymo užtikrinimo institucijos gali taikyti tam tikromis sąlygomis. Konkrečiai tariant, emitentas ir jo auditorius turėtų būti nustatę apskaitos traktuotę, taikytiną remiantis visais konkrečiais faktais ir aplinkybėmis, nes tada išankstinio patvirtinimo sprendimas galės būti pagrįstas tokio paties lygio informacija, kaip ir *ex post* sprendimas. Taip patvirtinimo sprendimai netaps bendraisiais aiškinimais.
46. Išankstinis patvirtinimas turėtų būti oficialaus proceso dalis, t. y. tinkamą sprendimą vykdymo užtikrinimo institucija turėtų priimti panašiai kaip ir priimdama *ex post* sprendimus. Taigi vykdymo užtikrinimo institucija neturėtų galėti pakeisti pozicijos po to, kai paskelbta finansinė informacija, nebent nuo vykdymo užtikrinimo institucijos pozicijos paskelbimo dienos iki finansinės informacijos paskelbimo dienos pasikeitė faktai ir aplinkybės arba pakeisti poziciją reikia dėl kitų esminių priežasčių. Tai nereiškia, kad negalimi kiti vykdymo užtikrinimo institucijų ir emitentų bei jų auditorių svarstymai apskaitos klausimais, kol jų rezultatas nėra sprendimas.

Atrankos metodai

47. **5 gairė. Atliekant vykdymo užtikrinimą paprastai vykdoma atranka. Atrankos modelis turėtų būti grindžiamas mišriu modeliu, pagal kurį rizika grindžiamas metodas derinamas su mėginių atrankos ir (arba) rotacijos metodu. Taikant rizika grindžiamą metodą reikėtų atsižvelgti į netikslumų riziką ir poveikį finansų rinkoms.**

48. Vykdamas atranką, rizika grindžiamą metodą reikėtų derinti su atsitiktine pavyzdžių atranka ir (arba) rotacija. Taikant vien rizika grindžiamą metodą, reikėtų, kad emitentams, neatitinkantiems vykdymo užtikrinimo institucijos nustatytų rizikos kriterijų, niekada nebūtų taikomas vykdymo užtikrinimas. Visada turėtų išlikti emitento atrinkimo tikrinti galimybė. Taikant vien atsitiktinės atrankos sistemą, emitentai, dėl kurių kyla didelė rizika, galėtų nebūti atrenkami laiku. Taip atsitiktų ir taikant vien rotacijos sistemą, nes emitentas galėtų prognozuoti, kada gali būti atrenkamos jo finansinės ataskaitos.
49. Nustatant riziką, reikėtų kartu atsižvelgti į pažeidimų tikimybę ir galimą pažeidimo poveikį finansų rinkoms. Reikėtų atsižvelgti į finansinių ataskaitų sudėtingumą. Reikėtų kuo labiau atsižvelgti į tokias ypatybes, kaip emitento rizikos profilis ir jo valdymas, etikos standartai ir vadovybės patirtis, jos gebėjimas arba pasirengimas tinkamai taikyti atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą, taip pat į tai, kiek emitento auditoriai turi su atitinkama finansinės atskaitomybės sistema susijusios patirties. Stambesnieji emitentai paprastai susiduria su sudėtingesniais apskaitos klausimais, o smulkesnieji ir (arba) nauji emitentai gali dažniau turėti mažiau išteklių ir apskaitos standartų taikymo patirties. Taigi svarbūs veiksniai yra ne tik emitentų skaičius, bet ir jų ypatybės.
50. Auditoriams ataskaitose arba kitaip nurodžius netikslumus, atitinkama finansinė informacija paprastai atrenkama tikrinti. Reikėtų apsvarstyti galimybę į vykdymo užtikrinimo tikrinimus įtraukti auditorių arba reguliavimo įstaigų nurodymus apie netikslumus ir pagrįstus skundus. Kita vertus, nekvalifikuotos auditorių nuomonės nereikėtų laikyti įrodymu, kad netikslumų rizika nekyla. Galimybę atlikti vykdymo užtikrinimo tikrinimus reikėtų apsvarstyti, jei atlikus pirminį tikrinimą gautas skundas atrodo esantis patikimas ir svarbus galimam vykdymo užtikrinimo tikrinimui.
51. Siekdamas užtikrinti Europos priežiūros konvergenciją, taikydamos atitinkamus atrankos kriterijus vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų atsižvelgti į vykdymo užtikrinimo institucijų kartu su ESMA nustatytus bendruosius vykdymo užtikrinimo prioritetus.
52. Atrankos modeliai turėtų atitikti ESMA priežiūros instrukcijas dėl atrankos. Šie kriterijai viešai neskelbiami, pirmiausia dėl to, kad kitaip emitentai galėtų nustatyti, kada jie gali būti tikrinami. Vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų pateikti ESMA susipažinti veiksniais, į kuriuos atsižvelgiama taikant nacionalinį atrankos metodą, ir nurodyti galimus jų pakeitimus. ESMA užtikrina šios informacijos konfidencialumą pagal ESMA reglamento nuostatas. Šia informacija bus remiamasi kaip pagrindu visiems galimiems tolesniems pokyčiams, kurie gali būti numatyti atsižvelgiant į atrankos metodams taikomus kriterijus.

Tikrinimo procedūros

53. **6 gairė. Įgyvendindamos vykdymo užtikrinimo procesą Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų nustatyti efektyviausią finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo būdą. Vykdydamos *ex post* vykdymo užtikrinimo veiklą vykdymo užtikrinimo institucijos gali atlikti neribotos apimties tikrinimą arba derinti jį su tiksliniu emitentų, kurių reikalavimų vykdymą pasirinkta užtikrinti, finansinės informacijos tikrinimu. Vien tikslinis tikrinimas neturėtų būti laikomas pakankamu vykdymo užtikrinimo tikslais.**

54. Prie emitento finansinės informacijos tikrinimo procedūrų priskiriama, pvz.:

- a) metinių ir tarpinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų, įskaitant visas vėliau paskelbtas finansines ataskaitas, tikrinimas;
- b) klausimų emitentui pateikimas, paprastai raštu, siekiant geriau suprasti su didele rizika susijusias emitento veiklos sritis, per tikrinamus metus kilusius reikšmingus apskaitos klausimus, kaip emitentas sprendė reikšmingus apskaitos klausimus ir kaip pasirinktas emitento apskaitos traktavimas atitinka atitinkamą atskaitomybės sistemą;
- c) klausimų uždavimas emitentų auditoriams arba posėdžių su jais rengimas siekiant aptarti sudėtingus klausimus arba interesų problemas, atsižvelgiant į tikrinimo proceso poreikius;
- d) klausimų nagrinėjimo perdavimas už auditą ir (arba) finansinių ataskaitų patvirtinimą atsakingiems organams, pvz., stebėtojų tarybai arba audito komitetui;
- e) su emitento pramonės šaka susijusių apskaitos klausimų nustatymas, pvz., naudojantis EECS duomenų baze;
- f) jei manoma, kad reikia, išorės ekspertų įtraukimas, kad jie padėtų suteikti su pramone arba kitais specialiais klausimais susijusių žinių;
- g) keitimasis su emitentu susijusia informacija su kitais vykdymo užtikrinimo institucijos skyriais, pvz., jei problemos gali būti susijusios su piktnaudžiavimu rinka, įmonių perėmimu arba kontroline balsavimo teisių dalimi;
- h) dalyvavimas patikrinimuose vietoje.

Kitos procedūros, laikomos svarbia tikrinimo proceso dalimi, yra, pvz., šios:

- a) kitos svarbios emitento pateiktos informacijos tikrinimas;
- b) naujausių su emitentu ir jo pramone susijusių spaudos straipsnių ir komentarų apie apskaitą tikrinimas;
- c) emitento finansinių ataskaitų lyginimas su jo konkurentų finansinėmis ataskaitomis;
- d) tikrinamų metų ir ankstesnių laikotarpių finansinių ryšių ir tendencijų palyginimas emitento finansinėse ataskaitose.

55. Vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų užtikrinti, kad tikrinimo procedūrų pakaktų veiksmingam vykdymo užtikrinimo procesui užtikrinti ir kad taikant per vykdymo užtikrinimo procesą atrinktų emitentų finansinės informacijos tyrimą taikomi tikrinimo metodai ir susijusios išvados būtų tinkamai dokumentuojami.

56. Vykdymo užtikrinimo institucijos išvados, padarytos atlikus tikrinimo procedūras, gali būti pateikiamos kaip:

- a) sprendimas, kad tolesnio tikrinimo nereikia;
- b) sprendimas, kuriuo vykdymo užtikrinimo institucija patvirtina, kad konkretus apskaitos traktavimas atitinka atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą ir kad vykdymo užtikrinimo veiksmų imtis nereikia;
- c) sprendimas, kuriame vykdymo užtikrinimo institucija nustato, kad konkretus apskaitos traktavimas neatitinka atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos, kad jis yra reikšmingas netikslumas arba nereikšmingas nukrypimas ir kad reikia imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų.

vykdymo užtikrinimo veiksmai

57. 7 gairė. **Vykdyto užtikrinimo institucija savo iniciatyva imasi toliau nurodytų veiksmų. Nustačiusi reikšmingą netikslumą, vykdymo užtikrinimo institucija, atsižvelgdama į 61 dalyje aprašytus aspektus, turėtų laiku imtis bent vieno iš šių veiksmų:**
- a) reikalauti pateikti finansines ataskaitas iš naujo,
  - b) reikalauti taisomojo rašto arba
  - c) reikalauti pataisyti informaciją būsimose finansinėse ataskaitose, pateikiant, jei taikoma, patikslintą lyginamąją informaciją.
58. **Jei nereikšmingas nukrypimas nuo finansinės atskaitomybės sistemos paliekamas tyčia neištaisytas, siekiant nurodyti tam tikrą emitento finansinę būklę, finansinės veiklos rezultatus arba grynųjų pinigų srautus, vykdymo užtikrinimo institucija turi imtis tokių atitinkamų veiksmų, kokių ji imtųsi, jei nukrypimas būtų reikšmingas.**
59. **Jei nustatytas nereikšmingas nukrypimas nuo finansinės atskaitomybės sistemos, bet kyla didelė rizika, kad ateityje jis gali tapti reikšmingu, vykdymo užtikrinimo institucija turėtų informuoti emitentą apie tą nukrypimą.**
60. **Dėl panašių nustatytų pažeidimų, atsižvelgus į reikšmingumą, reikėtų imtis panašių veiksmų.**
61. Spręsdamos dėl taikytinų veiksmų tipo, vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos aspektus:
- a) atsižvelgiant į vykdymo užtikrinimo institucijai suteiktus įgaliojimus, sprendžiant dėl to, ar reikalauti iš naujo pateikti finansines ataskaitas, ar taisomąjį raštą, svarbiausia, kad investuotojams būtų pateikiama geriausia informacija, ir reikėtų įvertinti, ar pirminėmis finansinėmis ataskaitomis ir taisomuoju raštu naudotojams suteikiama pakankamai aiškumo sprendimams priimti arba nuspręsti, ar reikalauti finansines ataskaitas pateikti iš naujo;
  - b) sprendžiant, ar reikalauti pataisyti būsimas finansines ataskaitas, ar iš anksto paskelbti taisomąjį raštą arba pateikti finansines ataskaitas iš naujo, reikėtų atsižvelgti į įvairius veiksnius:
    - į sprendimo laiką: pvz., jei priėmus sprendimą labai greitai bus paskelbtos finansinės ataskaitos, galėtų būti tikslinga taisyti būsimas finansines ataskaitas;
    - į sprendimo pobūdį ir susijusias aplinkybes:
      - į tai, ar priimant sprendimą rinka pakankamai informuota; jei ji informuota, vykdymo institucija galėtų pasirinkti būsimų finansinių ataskaitų taisymą;
      - kai sprendimas susijęs tik su tuo, kaip informacija pateikta finansinėse ataskaitose, o ne su jos turiniu (pvz., ar informacija pranešimuose pateikta

aiškiai, kai pagal atitinkamą atskaitomybės sistemą reikia pateikti informaciją pirminėse finansinėse ataskaitose), vykdymo užtikrinimo institucija taip pat galėtų pasirinkti būsimų finansinių ataskaitų taisyumą.

Sprendime reikėtų aiškiai nurodyti paskelbimo būsimose finansinėse ataskaitose priežastį.

62. 8 gairė. Finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimo tikslais nustatomas reikšmingumas vertinamas pagal atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą, kuri taikoma finansinės informacijos rengimui jos pranešimo dieną.

63. Pavyzdžiui, pagal TFAS informacijos praleidimas arba netikslumas yra reikšmingi, jei tai kartu arba atskirai galėtų daryti poveikį ekonominiams sprendimams, kuriuos naudotojai priima remdamiesi finansinėmis ataskaitomis. Reikšmingumą lemia praleistos informacijos arba netikslumo mastas ir pobūdis, nustatomas atsižvelgiant į atitinkamas aplinkybes. Lemiamas veiksnys galėtų būti aspekto mastas arba pobūdis arba jų derinys.

64. 9 gairė. Vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų užtikrinti, kad emitentai, dėl kurių imtasi veiksmų, imtųsi atitinkamų atsakomųjų veiksmų

65. Kadangi reikšmingi netikslumai iš esmės turi poveikį investuotojų ir kitų suderintų dokumentų naudotojų sprendimams, svarbu, kad jie ne tik būtų informuojami apie netikslumą, bet ir kad jiems, jei įmanoma, laiku būtų pateikiama patikslinta informacija. Todėl, jei imamasi 7 gairės a arba b punkte nurodytų veiksmų, pats emitentas tiesiogiai ir (arba) vykdymo užtikrinimo institucija turi pateikti rinkos dalyviams susijusią finansinę informaciją ir nurodyti veiksmus, kurių imtasi.

Europos lygmens koordinavimas

66. 10 gairė. Siekdamas užtikrinti aukštą vykdymo užtikrinimo suderinimo lygį, Europos vykdymo užtikrinimo institucijos per EECS posėdžius turėtų aptarti su atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos, pirmiausia TFAS, taikymo ir taikymo užtikrinimo patirtį ir ja dalytis. Be to, ESMA koordinuojamos Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų kasmet nustatyti bendruosius vykdymo užtikrinimo prioritetus.

67. Siekdama užtikrinti aukštą vykdymo užtikrinimo suderinimo lygį, ESMA turi rengti reguliarius EECS posėdžius, per kuriuos turėtų būti atstovaujama visoms Europos vykdymo užtikrinimo institucijoms ir kuriuose jos visos turėtų dalyvauti.

68. Siekdamas skatinti priežiūros konvergenciją, ESMA koordinuojamos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų nustatyti bendruosius EEE finansinės informacijos vykdymo užtikrinimo apskaitos aspektus; šie aspektai turėtų būti paskelbiami viešai likus pakankamai laiko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Dauguma sričių turėtų būti bendros, bet kai kurios gali būti aktualios ne visoms šalims arba konkrečiai taikomos kai kurioms pramonės šakoms. Apibrėžti sritis reikėtų pakankamai anksti, kad vykdymo užtikrinimo institucijos galėtų jas įtraukti į savo vykdymo užtikrinimo programas kaip tikrinimo sritis.

69. **11 gairė.** Nors atsakomybė už vykdymo užtikrinimą tenka nacionalinėms vykdymo užtikrinimo institucijoms, siekiant skatinti derinti vykdymo užtikrinimo praktiką ir užtikrinti nuoseklų vykdymo užtikrinimo institucijų požiūrį į atitinkamos finansinės atskaitomybės sistemos taikymą, per EECS reikėtų koordinuoti *ex ante* ir *ex post* sprendimus. ESMA koordinuojamos Europos vykdymo užtikrinimo institucijos taip pat turėtų nustatyti apskaitos klausimus ir konsultuoti techniniais ESMA pranešimų ir (arba) nuomonių rengimo klausimais.
70. Nors veiksmų imamasi nacionaliniu lygmeniu, sukūrus bendrąją vertybinių popierių rinką reikia užtikrinti panašią investuotojų apsaugą visose valstybėse narėse. Kad finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimas Europos ekonominėje erdvėje būtų nuoseklus, reikia koordinuoti ir gerai suderinti vykdymo užtikrinimo veiksmus. Siekdama užtikrinti tinkamą ir griežtą finansinės informacijos reikalavimų vykdymo užtikrinimą ir užkirsti kelią reguliaciniam arbitražui, koordinuodama vykdymo užtikrinimo institucijų priimamus *ex ante* ir *ex post* sprendimus, ESMA skatins derinti vykdymo užtikrinimo metodus.
71. Skelbti apskaitos standartus ir aiškinti jų taikymą palikta standartų nustatymo institucijoms. Todėl ESMA ir vykdymo užtikrinimo institucijos neteikia emitentams jokių bendrųjų TFAS taikymo gairių. Vis dėlto, imdamosi vykdymo užtikrinimo veiksmų, vykdymo užtikrinimo institucijos sprendžia, ar pagal atitinkamą finansinės atskaitomybės sistemą apskaitos praktika laikoma priimtina.
72. Taikant TFAS, apie vykdymo užtikrinimo proceso metu nustatytus reikšmingus prieštarigus apskaitos klausimus, taip pat apie neaiškumus ir bet kokių konkrečių gairių trūkumą ESMA praneša už standartų nustatymą ir aiškinimą atsakingoms įstaigoms (būtent TASV ir TFAAK). Taip pat pranešama apie visas kitas nustatytas problemas, dėl kurių per vykdymo užtikrinimo procesą atsiranda vykdymo užtikrinimo kliūčių.

Skubūs klausimai ir sprendimai

73. **12 gairė.** Atvejai per EECS gali būti aptariami *ex ante* (skubūs klausimai) arba *ex post* (sprendimai). Apskaitos klausimas, išskyrus retus atvejus, kai dėl vykdymo užtikrinimo institucijai nustatyto termino jos neįmanoma parengti, pristatyti ir apsvarstyti per EECS prieš priimant sprendimą, turėtų būti pristatomas kaip skubus klausimas bet kuriomis iš šių aplinkybių:
- kai vykdymo užtikrinimo institucija dar nėra iš anksto priėmusi sprendimo arba kai dėl konkretaus apskaitos klausimo dar nebuvo priimtas sprendimas. Tai netaikoma klausimams, dėl kurių nekyla didelių techninių sunkumų, arba jei apskaitos standartas yra aiškus, o pažeidimas akivaizdus;
  - kai finansinės atskaitomybės klausimus Europos vykdymo užtikrinimo institucijos arba ESMA nustato kaip svarbius vidaus rinkai;
  - kai vykdymo užtikrinimo institucijos nesutinka su ankstesniu sprendimu dėl to paties apskaitos klausimo; arba
  - kai vykdymo užtikrinimo institucija nustato riziką, kad Europos emitentų traktuotės gali labai skirtis.

Priimant vykdymo užtikrinimo sprendimus dėl skubių klausimų, reikėtų atsižvelgti į svarstymų per EECS išvadas.

74. Apskaitos klausimas gali būti pristatomas kaip skubus klausimas, jei vykdymo užtikrinimo institucija siekia gauti daugiau gairių iš kitų vykdymo užtikrinimo institucijų dėl apskaitos klausimo sudėtingumo arba jei vykdymo užtikrinimo institucija siekia gauti daugiau gairių dėl to, kad dėl klausimo gali kilti negalėjimo užtikrinti vykdymo problema.
75. Apie vykdymo užtikrinimo institucijos nustatytus apskaitos klausimus, išskyrus tuos atvejus, kai standartas yra aiškus, pažeidimas akivaizdus ir dėl jo dar nepriimta sprendimo, reikėtų pranešti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir jas reikėtų aptarti per EECS, siekiant užtikrinti, kad būtų taikomas nuoseklus vykdymo užtikrinimo metodas. Šiuo tikslu vykdymo užtikrinimo institucijos, prieš priimdamos sprendimą, turėtų pristatyti tokius klausimus svarstymui ir atsižvelgti į svarstymo per EECS išvadas. Į išvadas taip pat turėtų atsižvelgti kitos vykdymo užtikrinimo institucijos. ESMA taip pat gali pristatyti skubius klausimus per EECS, jei finansinės atskaitomybės klausimai svarbūs vidaus rinkai.
76. **13 gairė. Sprendimą reikėtų pristatyti per EECS, jei jis atitinka vieną arba kelis iš šių kriterijų:**
- **sprendimas yra susijęs su apskaitos klausimais, dėl kurių kyla techninių sunkumų;**
  - **sprendimas apsvaistytas kaip skubus klausimas, nebent svarstant EECS posėdyje nuspręsta kitaip;**
  - **sprendimas dėl kitų priežasčių bus svarbus kitoms Europos vykdymo užtikrinimo institucijoms (šis sprendimas tikriausiai bus pagrįstas EECS svarstymais);**
  - **sprendime vykdymo užtikrinimo institucijai nurodoma rizika, kad emitentai gali taikyti labai skirtingas apskaitos traktuotes;**
  - **sprendimas gali turėti didelį poveikį kitiems emitentams;**
  - **sprendimas priimtas remiantis nuostata, nepatenkančia į konkretaus apskaitos standarto taikymo sritį;**
  - **sprendimą panaikino apeliacinis komitetas arba teismas; arba**
  - **sprendimas akivaizdžiai prieštarauja ankstesniam sprendimui dėl to paties arba panašaus apskaitos klausimo.**
77. Skubūs klausimai ir per EECS aptariamai sprendimai paprastai yra susiję su TFAS finansinėmis ataskaitomis, bet taip pat gali būti susiję su, pvz., finansine ataskaita, parengta pagal BAP, kurie yra laikomi lygiaverčiais Europos Sąjungoje patvirtintiems TFAS.
78. Siekiant užtikrinti veiksmingus ir efektyvius sprendimus, skubūs klausimai ir sprendimai turėtų būti aiškūs ir trumpi, bet apimti visus svarbius faktus, emitento argumentus, vykdymo užtikrinimo institucijų loginį pagrindą ir išvadą.
79. **14 gairė. Jei faktai ir aplinkybės panašios, priimant vykdymo užtikrinimo institucijų vykdymo užtikrinimo sprendimus turėtų būti atsižvelgiama į ankstesnius sprendimus dėl to paties apskaitos klausimo. Vykdymo užtikrinimo sprendimai apima *ex ante* ir *ex post* sprendimus, taip pat EECS svarstymų dėl sprendimo, ar**

apskaitos traktavimas atitinka atitinkamą finansinės atskaitomybės klausimą, išvadas ir su sprendimu susijusius veiksmus. Nepaisant EECS svarstymų išvadų, už galutinį sprendimą atsako nacionalinė vykdymo užtikrinimo institucija.

80. Siekdamas užtikrinti nuoseklią vykdymo užtikrinimo Europos ekonominėje erdvėje tvarką, vykdymo užtikrinimo institucijos, prieš priimdamos vykdymo užtikrinimo sprendimą, turėtų paieškoti EECS duomenų bazėje kitų Europos vykdymo užtikrinimo institucijų priimtų sprendimų ir į juos atsižvelgti, taip pat atsižvelgti į savo ankstesnius sprendimus dėl to paties apskaitos klausimo. Tai taikoma neatsižvelgiant į tai, ar sprendimas priimamas kaip išankstinis patvirtinimas, ar yra grindžiamas paskelbtomis finansinėmis ataskaitomis.
81. Jei vykdymo užtikrinimo institucija ketina priimti sprendimą, kuris akivaizdžiai neatitinka ankstesnio su tuo pačiu arba panašiu apskaitos klausimu susijusio sprendimo arba skubaus klausimo svarstymų išvadų, vykdymo užtikrinimo institucija turi pristatyti skubų klausimą. Siekiama nustatyti, ar sprendimas, kuris skiriasi nuo ankstesnio sprendimo, yra pagrįstas faktų ir aplinkybių skirtumais.

Atskaitomybė

82. **15 gairė. Visi skubūs klausimai, atitinkantys bet kurį iš 12 gairės aprašyme nurodytų pateikimo kriterijų, pateikiami Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai kartu su susijusiais duomenimis, paprastai likus dviem savaitėms iki EECS posėdžio, per kurį jį ketinama svarstyti.**
83. **16 gairė. Visi vykdymo užtikrinimo sprendimai, atitinkantys bet kurį iš 13 gairės aprašyme nurodytų pateikimo kriterijų, pateikiami Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai kartu su susijusiais duomenimis, paprastai per tris mėnesius nuo sprendimo priėmimo.**
84. Koordinuoti EECS veiklą turėtų būti lengviau naudojantis duomenų baze. Ši duomenų bazė turėtų tapti platforma, kurioje būtų galima nuolat dalytis informacija. Pateikimo terminas nustatomas siekiant išvengti per dažnų atvejų, kai kitos vykdymo užtikrinimo institucijos nežinotų jau priimtų sprendimų, į kuriuos atsižvelgta priimant vėlesnius sprendimus. ESMA tikrina vidinį visos pateiktos informacijos nuoseklumą, pakankamumą ir, ar ją rengiant vartoti tinkami terminai, ir gali prašyti informaciją pateikti iš naujo arba papildyti. Baigusi patikrą, ESMA vykdymo užtikrinimo sprendimą užregistruoja duomenų bazėje.
85. EECS duomenų bazėje nurodomos posėdžio svarstymų išvados. Duomenų tvarkytojai užtikrina, kad dėl apskaitos standartų pakeitimų pasenę sprendimai būtų perkelti į atskirą skyrių ir kad sprendimai, kurie nėra susiję su techniniais sunkumais, taip pat būtų priskiriami kitam skyriui. ESMA atsako už duomenų bazės priežiūrą.
86. **17 gairė. Siekdamas skatinti nuosekliai taikyti TFAS, Europos vykdymo užtikrinimo institucijos Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje turėtų nuspręsti, kurie į duomenų bazę įtraukti sprendimai gali būti skelbiami anonimiškai.**

87. Skelbtinus TFAS vykdymo užtikrinimo sprendimus atrenka Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos koordinuojamos vykdymo užtikrinimo institucijos. Atrinkti skelbtini sprendimai turėtų atitikti vieną arba kelis iš šių kriterijų:
- sprendimas yra susijęs su sudėtingu apskaitos klausimu arba klausimu, dėl kurio gali būti skirtingai taikomi TFAS; arba
  - sprendimas yra susijęs su palyginti plačiai paplitusiu emitentų arba tam tikros verslo srities klausimu, todėl jis gali būti svarbus kitoms vykdymo užtikrinimo institucijoms arba trečiosioms šalims; arba
  - sprendimas priimtas dėl klausimo, su kuriuo susijusios patirties neturima arba su kuriuo susijusi vykdymo užtikrinimo institucijų patirtis skiriasi; arba
  - sprendimas priimtas remiantis nuostata, nepatenkančia į konkretaus apskaitos standarto taikymo sritį.
88. **18 gairė. Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų periodiškai pranešti apie nacionaliniu lygmeniu vykdomą vykdymo užtikrinimo veiklą ir pateikti ESMA informaciją, kurios reikia, kad būtų galima teikti ataskaitas ir koordinuoti Europos lygmeniu vykdomą vykdymo užtikrinimo veiklą.**
89. Vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų periodiškai pranešti visuomenei apie priimtą vykdymo užtikrinimo politiką ir konkrečiais atvejais priimtus sprendimus, įskaitant sprendimus apskaitos ir informacijos atskleidimo klausimais. Vykdymo užtikrinimo institucija gali nuspręsti, ar apie šiuos klausimus pranešti anonimiškai.
90. Europos vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų pranešti ESMA nustatytus faktus ir vykdymo užtikrinimo sprendimus, susijusius su pagal 10 gairę nustatytais bendraisiais vykdymo užtikrinimo prioritetais. Šią informaciją kartu su informacija apie kitą Europos lygmens koordinavimui svarbią veiklą ESMA skelbia savo vykdymo užtikrinimo veiklos ataskaitoje.